

4. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13.04.2012 р. № 4651-17 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>.

5. Питання виконання Закону України «Про доступ до публічної інформації : постанова Кабінету Міністрів України в Секретаріаті Кабінету Міністрів України, центральних та місцевих органах виконавчої влади» від від 25.05.2011 р. № 583 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/583-2011-%D0%BF>.

6. Халфина Р.О. Общее учение о правоотношении. М. : Юридическая литература, 1974.

7. Мацюк В.Я. Організаційно-правові засади інформаційного забезпечення управління органами податкової міліції. Вісник Запорізького юридичного інституту. – 2003. – № 1. – С. 114–123.

УДК 342.9+355

САУНІН Р.Д.

ОСОБЛИВОСТІ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО СТАТУСУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ АНТИТЕРОРИСТИЧНОЇ ОПЕРАЦІЇ

На основі аналізу праць вчених та правових норм визначені деякі особливості сутності поняття «антитерористична операція». Досліджено нормативно-правову базу чинного законодавства щодо адміністративно-правового статусу Національної гвардії України під час проведення антитерористичної операції та окремі норми міжнародного гуманітарного права.

Ключові слова: адміністративно-правовий статус, антитерористична операція, Національна гвардія України, службово-бойова діяльність.

На основе анализа работ ученых и правовых норм определены некоторые особенности сущности понятия «антитеррористическая операция». Исследована нормативно-правовая база действующего законодательства относительно административно-правового статуса Национальной гвардии Украины во время проведения антитеррористической операции, а также отдельные нормы международного гуманитарного права.

Ключевые слова: административно-правовой статус, научно-педагогические работники, Национальная гвардия Украины, служебно-боевая деятельность.

On the basis of analysis of works of scientists and legal norms there are determined some features of the essence of a concept of “antiterrorist operation”. There is studied legal and regulatory framework of current legislation on administrative legal status of the National Guard of Ukraine during the antiterrorist operation and certain rules of international humanitarian law.

Key words: administrative legal framework, antiterrorist operation, National Guard of Ukraine, service and fighting activities.

Постановка проблеми. Події, які відбулися в Україні – Революція гідності, анексія АР Крим Російською Федерацією, проведення антитерористичної операції на сході країни, реформування суспільно-політичних відносин – вимагають суттєвих змін у воєнній організації держави, зокрема в Збройних Силах України, Національній гвардії України та інших військових формуваннях, створених відповідно до законів України.

© САУНІН Р.Д. – кандидат юридичних наук, викладач кафедри тактичної підготовки військ факультету № 2 – підготовки фахівців для Національної гвардії України (Національна академія внутрішніх справ)

Актуальним у цьому аспекті є дослідження Національної гвардії України як суб'єкта антитерористичної операції.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблемами адміністративно-правового статусу Національної гвардії України під час проведення антитерористичної операції займалися вчені в різних галузях науки, зокрема Ю.П. Битяк, І.Л. Бородин, В. В. Галуцько, С. О. Корсєд, В.І. Курило, В.В. Майоров, І.С. Окунов, С.Т. Полторак, О.Ф. Скакун, К.М. Рудой, Ю.А. Чеботарьова та інші. Але, незважаючи на їх значний внесок у вирішення цих та інших наукових проблем, зазначені науковці досліджували інші – більш широкі, спеціальні або суміжні актуальні питання.

Постановка завдання. Мета статті – на основі аналізу праць учених, відповідних нормативно-правових актів та інших джерел з'ясувати сутність Національної гвардії України під час проведення антитерористичної операції.

Результати дослідження. Для аналізу особливостей адміністративно-правового статусу Національної гвардії України необхідно з'ясувати сутність поняття «антитерористична операція». Професор О.М. Шмаков вважає, що терор – протиправне примушування шляхом злочинного залякування, кримінально-карне діяння. Боротьба з терором – природна, гуманна діяльність, і відповідь терором на терор є злочином проти гуманізму. У висловленні «контртерористична операція» префікс «контр-» означає протидію, що ведеться тими ж засобами, способами, якими проводилась дія (контрудар, контратака, контррозвідка та ін.). Відповідаючи на терористичні акції терором, краще називати свої дії антитерористичними, щоб не давати підстав обвинувачувати себе в порушенні прав людини під час проведення спеціальних операцій [1, с. 302].

З іншого боку, відповідно до Закону України від 20 березня 2003 р. № 638-IV «Про боротьбу з тероризмом» антитерористична операція – комплекс скоординованих спеціальних заходів, спрямованих на попередження, запобігання та припинення терористичної діяльності, звільнення заручників, забезпечення безпеки населення, знешкодження терористів, мінімізацію наслідків терористичної діяльності [2, с. 5].

В англійській літературі (зокрема, в Інтернеті) частіше вживається поняття «контртероризм» (counter-terrorism). Наведемо одне з найбільш загальних визначень: контртероризм – це сукупність практичних дій, тактик, методів і стратегій, які уряд, військові формування, поліцейські підрозділи та об'єднання застосовують у відповідь на терористичні загрози та/або акти або їх загрозу [3]. Або ще загальніше: контртероризм – заходи, які спрямовані на запобігання терористичним актам або ліквідацію терористичних груп [4].

Крім цього, термін «контртероризм» («контртерористичні сили» тощо) вживається, наприклад, у таких нормативно-правових документах країн Європейського Союзу: Council framework decision of 13 June 2002 on combating terrorism (Рамкове рішення Ради від 13 червня 2002 р. про боротьбу з тероризмом); Terrorism Act 2000; Counter-Terrorism Act 2008, але безпосереднього визначення цього терміну не наводиться [5, 6, 7].

Своєю чергою, відповідно до Словника української мови терор – найгостріша форма боротьби проти політичних і класових супротивників із застосуванням насильства аж до фізичного знищення; тероризм – здійснювання, застосування терору; діяльність і тактика терористів; терорист – прибічник тактики терору; учасник терористичних актів [8, с. 93–94].

Згідно з Encyclopaedia Britannica тероризм – це систематичне використання насильства для створення загальної атмосфери страху серед населення, щоб домогтися конкретної політичної мети. Тероризм практикується політичними організаціями як правого, так і лівого характеру, націоналістичними та релігійними групами, революціонерами і навіть такими державними установами, як армія, спецслужби і поліція [9].

У національному законодавстві України є таке визначення: терористичний акт – це застосування зброї, вчинення вибуху, підпалу чи інших дій, які створювали небезпеку для життя чи здоров'я людини, або заподіяння значної майнової шкоди чи настання інших тяжких наслідків, якщо такі дії були вчинені з метою порушення громадської безпеки, залякування населення, провокації воєнного конфлікту, міжнародного ускладнення або з метою впливу на прийняття рішень чи вчинення або невчинення дій органами державної влади чи органами місцевого самоврядування, службовими особами цих органів, об'єднаннями громадян, юридичними особами, або привернення уваги громадськості до певних політичних, релігійних чи інших поглядів винного (терориста), а також погроза вчинення зазначених дій з тією самою метою [10, с. 1].

Отже, онтологія терміну «антитерористична операція» є похідною від понять «тероризм», «терористичний акт». Зауважимо, що однією з найважливіших цілей антитерористичної операції є захист прав людини.

Професор В.В. Галушко вважає, що до змісту адміністративно-правового статусу особи належать такі юридичні елементи, як 1) публічні суб'єктивні права та юридичні обов'язки; 2) обсяг і характер правосуб'єктності; 3) адміністративна відповідальність; 4) дисциплінарна відповідальність посадових осіб публічної адміністрації [11, с. 91].

Український вчений-адміністративіст В.В. Майоров, досліджуючи адміністративно-правовий статус суб'єктів протидії тероризму в Україні, визначив, що до основних завдань групи суб'єктів, які безпосередньо здійснюють боротьбу з тероризмом (до яких, очевидно, слід віднести НГУ – прим. авт.), доцільно віднести вжиття заходів із запобігання, виявлення і припинення терористичних актів та терористичних злочинів; розроблення і реалізацію попереджувальних, режимних, організаційних, виховних та інших заходів; забезпечення умов проведення антитерористичних операцій на об'єктах, що належать до сфери їх управління; надання відповідним підрозділам під час проведення таких операцій матеріально-технічних та фінансових засобів, засобів транспорту і зв'язку, медичного обладнання і медикаментів, інших засобів, а також інформації, необхідної для виконання завдань боротьби з тероризмом [12, с. 19].

Крім цього, важливим складником адміністративно-правового статусу Національної гвардії України під час проведення антитерористичної операції є забезпечення прав учасників антитерористичної операції. Головними проблемами у цій сфері є те, що законодавством не врегульовано низку питань, пов'язаних із проведенням антитерористичної операції в Україні; не визначено статус окремих категорій осіб, які беруть участь в антитерористичній операції; не забезпечено належний рівень матеріально-технічного забезпечення осіб, які беруть участь в антитерористичній операції. Стратегічною метою є створення належних умов для реалізації та захисту прав учасників антитерористичної операції. Очікуваними результатами є врегулювання на законодавчому рівні статусу окремих категорій учасників антитерористичної операції; створення належних матеріально-технічних умов для учасників антитерористичної операції на період її проведення; створення системи соціальної, медичної та психологічної реабілітації учасників антитерористичної операції та членів їхніх сімей для їх повернення до нормального життя [13].

У зв'язку з тим, що Україна залишається об'єктом воєнної агресії з боку Російської Федерації, яку вона здійснює, серед іншого, і через підтримку та забезпечення масштабних терористичних атак, Верховна Рада України звернулася до Організації Об'єднаних Націй, Європейського Парламенту, Парламентської Асамблеї Ради Європи, Парламентської Асамблеї НАТО, Парламентської Асамблеї ОБСЄ, Парламентської Асамблеї ГУАМ, національних парламентів держав світу зі зверненням, затвердженим Постановою від 27 січня 2015 р. № 129-VIII, про визнання Російської Федерації державою-агресором, в якому наголошується на тому, що від початку агресії наприкінці лютого 2014 р. Російська Федерація систематично порушує загальновизнані норми міжнародного права, права людини, зокрема право на життя мирних громадян України, які стали заручниками терористів на окупованій території Донбасу. Цинізм кремлівської агресії, яка передбачає активну підтримку терористів на державному рівні, перетворює вбивство безневинних мирних громадян на звичне повсякденне явище. Очевидною є причетність Росії до таких терактів, як збиття цивільного пасажирського літака рейсу МН17, трагедії у Волновасі, Донецьку та Маріуполі [14].

Отже, антитерористична операція на сході країни відбувається на фоні агресії іншої країни. Таким чином, важливим аспектом адміністративно-правового статусу НГУ є обов'язки, заборони (обов'язок не вчиняти певні дії) та права, які передбачені міжнародним правом.

Так, відповідно до ч. 3 статті 3 Протоколу про заборону або обмеження застосування мін, мін-пасток та інших пристроїв із поправками, внесеними 3 травня 1996 р. (Протокол II з поправками, внесеними 3 травня 1996 р.), що додається до Конвенції про заборону або обмеження застосування конкретних видів звичайної зброї, які можуть вважатися такими, що наносять надмірні пошкодження або мають невибіркову дію, забороняється за будь-яких обставин застосувати будь-яку міну, міну-пастку чи інший пристрій, призначений для того, щоб наносити або здатний завдавати надмірних ушкоджень чи невинуватих страждань [15, 16, 17].

Крім того, згідно з пунктом а) ч. 1 статті 1 Конвенції про заборону застосування, накопичення запасів, виробництва і передачі протипіхотних мін та про їхнє знищення, ратифікованої Законом України від 18 травня 2005 р. № 2566-IV «Про ратифікацію Конвенції про заборону застосування, накопичення запасів, виробництва і передачі протипіхотних мін та про їхнє знищення», кожна держава-учасниця зобов'язується ніколи і ні за яких обставин не застосовувати протипіхотні міни [18, 19].

Очевидно, що внаслідок ведення бойових дій НГУ із противником, яким по суті є країна-агресор, цілком ймовірно затримання не тільки терористів, але й осіб, які мають право на

статус військовополоненого. Крім цього, військовослужбовці НГУ також можуть перебувати у цьому статусі.

Одним із найважливіших нормативно-правових актів, які регулюють відносини в цій сфері, є Женевська конвенція про поводження з військовополоненими від 12 серпня 1949 р., ратифікована із застереженнями Указом Президії Верховної Ради Української РСР від 7 липня 1954 р., які були зняті Законом України від 8 лютого 2006 р. № 3413-IV [20, 21, 22].

Передусім слід зауважити, що військовополоненими у розумінні цієї Конвенції є особи, які потрапили в полон до супротивника й належать до однієї з таких категорій:

1. Особового складу збройних сил сторони конфлікту, а також членів ополчення або добровільних загонів, які є частиною цих збройних сил.

2. Членів інших ополчень та добровільних загонів, зокрема членів організованих рухів опору, які належать до однієї зі сторін конфлікту й діють на своїй території або за її межами, навіть якщо ця територія окупована, за умови, що ці ополчення або добровільні загони, зокрема організовані рухи опору, відповідають таким умовам: а) ними командує особа, яка відповідає за своїх підлеглих; б) вони мають постійний відмітний знак, добре розпізнаваний на відстані; в) вони носять зброю відкрито; г) вони здійснюють свої операції згідно із законами та звичаями війни.

3. Членів особового складу регулярних збройних сил, які заявляють про свою відданість урядові або владі, що не визнані державою, яка їх затримує.

4. Осіб, які супроводжують збройні сили, але фактично не входять до їхнього складу, наприклад цивільних осіб з екіпажів військових літаків, військових кореспондентів, постачальників, особового складу робочих підрозділів або служб побутового обслуговування збройних сил, за умови, що вони отримали на це дозвіл тих збройних сил, які вони супроводжують, для чого останні видають їм посвідчення особи за зразком, наведеним у додатку.

5. Членів екіпажів суден торговельного флоту, зокрема капітанів, лоцманів та юнг, а також екіпажів цивільних повітряних суден сторін конфлікту, які не користуються більш сприятливим режимом згідно з будь-якими іншими положеннями міжнародного права.

6. Жителів неокупованої території, які під час наближення ворога озброюються, щоб чинити опір силам загарбника, не маючи часу сформуватися в регулярні війська, за умови, що вони носять зброю відкрито й дотримуються законів і звичаїв війни [20].

Отже, ця норма міжнародного гуманітарного права є частиною чинного законодавства України і є обов'язковою для виконання на всій території України, зокрема, і Національною гвардією України. Але водночас ані держава Україна, ані міжнародні організації не мають можливості забезпечити дотримання цієї Конвенції країною-агресором, ополченням та, тим більше, терористичними організаціями, такими як «Донецька народна республіка» та «Луганська народна республіка» [23].

Водночас держава Україна зобов'язана вживати всіх заходів для забезпечення соціального і правового захисту військовослужбовців, які мають статус військовополонених, та членів їхніх сімей. Так, Законом України від 6 вересня 2016 р. № 1486-VIII «Про внесення зміни до статті 9 Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» щодо забезпечення рівності прав військовослужбовців на грошове забезпечення» встановлено, що за військовослужбовцями, захопленими в полон або заручниками, а також інтернованими в нейтральних державах або безвісно відсутніми, зберігаються виплати в розмірі посадового окладу за останнім місцем служби, окладу за військовим званням, надбавки за вислугу років, інших щомісячних додаткових видів грошового забезпечення постійного характеру та інші види грошового забезпечення з урахуванням зміни вислуги років та норм грошового забезпечення. Сім'ям зазначених військовослужбовців щомісячно виплачується грошове забезпечення, у тому числі додаткові та інші види грошового забезпечення, у порядку та в розмірах, що встановлюються Кабінетом Міністрів України [24, 25].

Висновки. Антитерористична операція проводиться з метою захисту прав людини у спосіб, який не порушує їхні права. Особливостями адміністративно-правового статусу Національної гвардії України під час проведення антитерористичної операції є те, що:

1. Обов'язки та права врегульовуються не тільки національним законодавством, але і нормами міжнародного гуманітарного права, зокрема Конвенцією про заборону або обмеження застосування конкретних видів звичайної зброї, які можуть вважатися такими, що наносять надмірні пошкодження або мають невибіркову дію; Конвенцією про заборону застосування, накопичення запасів, виробництва і передачі протипіхотних мін та про їх знищення; Женевською конвенцією про поводження з військовополоненими та іншими незалежно від їх ратифікації Верховною Радою України.

2. Держава повинна давати особливі гарантії захисту прав військовослужбовців НГУ, які беруть участь в АТО, та членів їхніх сімей.

Список використаних джерел:

1. Шамаков О.М. Словник офіцера внутрішніх військ з воєнно-наукових питань. – Харків: Військовий інститут ВВ МВС України, 2005. – 362 с.
2. Про боротьбу з тероризмом: Закон України за станом на 1 жовтня 2014 р. / Верховна Рада України. Київ: Офіційний вісник України, 2003. № 16 (Закони України).
3. What Is Counterterrorism? // About News – URL: <http://usforeignpolicy.about.com/od/defense/a/what-is-counterterrorism.htm> (дата звернення: 01.10.2016).
4. Counterterrorism // The free dictionary by Farlex – URL: <http://www.thefreedictionary.com/counterterrorism> (дата звернення: 01.10.2016).
5. Council framework decision of 13 June 2002 on combating terrorism // Official Journal of the European Communities – URL: <http://www.statewatch.org/news/2002/jul/framesterr622en00030007.pdf> (дата звернення: 01.10.2016).
6. Terrorism Act 2000 // The National Archives – URL: <http://www.legislation.gov.uk/ukpga/2000/11/enacted> (дата звернення: 01.10.2016).
7. Counter-Terrorism Act 2008 // The National Archives – URL: <http://www.legislation.gov.uk/ukpga/2008/28/contents/enacted> (дата звернення: 01.10.2016).
8. Білодід І.К. Словник української мови. – Київ: Наукова думка, 1970. – 10 т.
9. Terrorism // Encyclopædia Britannica – URL: <https://www.britannica.com/topic/terrorism> (дата звернення: 01.02.2016).
10. Кримінальний кодекс України: Закон України за станом на 1 жовтня 2016 р. / Верховна Рада України. – Київ: Офіційний вісник України, 2001. № 21 (Закони України).
11. Адміністративне право України [Книга] : навч. посібник / Ін-т публ. права. – Херсон : Грінь Д.С. – Т. 1 : Загальне адміністративне право / [В.В. Галунько, В.І. Курило, С.О. Короєд та ін.] ; за ред. д. ю. н., проф. В.В. Галунька. – 2015. – 269 с.
12. Майоров В.В. Адміністративно-правовий статус суб'єктів протидії тероризму в Україні : автореф. дис. ... канд. юр. наук : спец. – 12.00.07 «Адміністративне право і процес. Фінансове право. Інформаційне право» / Володимир Володимирович Майоров ; Національний університет біоресурсів і природокористування України – Київ, 2010. – 25 с.
13. Про затвердження Національної стратегії у сфері прав людини: Указ Президента України від 25 серпня 2015 р. № 501/2015 – URL: <http://www.president.gov.ua/documents/5012015-19364> (дата звернення: 01.02.2016).
14. Про Звернення Верховної Ради України до Організації Об'єднаних Націй, Європейського Парламенту, Парламентської Асамблеї Ради Європи, Парламентської Асамблеї НАТО, Парламентської Асамблеї ОБСЄ, Парламентської Асамблеї ГУАМ, національних парламентів держав світу про визнання Російської Федерації державою-агресором: Постанова Верховної Ради України від 27 січня 2015 р. № 129-VIII / Верховна Рада України. Київ: Офіційний вісник України, 2015. – № 9.
15. Конвенція про заборону або обмеження застосування конкретних видів звичайної зброї, які можуть вважатися такими, що завдають надмірних ушкоджень або мають невибіркову дію // Офіційний портал Верховної Ради України – URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_266 (дата звернення: 01.10.2016).
16. Протокол про заборону або обмеження застосування мін, мін-пасток та інших пристроїв з поправками, внесеними 3 травня 1996 р. (Протокол II з поправками, внесеними 3 травня 1996 р.), що додається до Конвенції про заборону або обмеження застосування конкретних видів звичайної зброї, які можуть вважатися такими, що нанносять надмірні пошкодження або мають невибіркову дію // Офіційний портал Верховної Ради України – URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_310 (дата звернення: 01.10.2016).
17. Про прийняття поправки до статті 1 Конвенції про заборону або обмеження застосування конкретних видів звичайної зброї, які можуть вважатися такими, що завдають надмірних ушкоджень або мають невибіркову дію: Закон України від 15 червня 2004 р. № 1775-IV за станом на 1 жовтня 2014 р. / Верховна Рада України. Київ: Офіційний вісник України, 2004. – № 27 (Закони України)
18. Конвенція про заборону застосування, накопичення запасів, виробництва і передачі протипіхотних мін та про їхнє знищення // Офіційний портал Верховної Ради України – URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_379 (дата звернення: 01.10.2016).
19. Про ратифікацію Конвенції про заборону застосування, накопичення запасів, виробництва і передачі протипіхотних мін та про їхнє знищення: Закон України за станом на 1 жовтня 2014 р. / Верховна Рада України. Київ: Офіційний вісник України, 2005. № 22 (Закони України).

20. Женевська конвенція про поводження з військовополоненими: Конвенція ООН від 12 серпня 1949 р. за станом на 1 жовтня 2016 р. / Верховна Рада України. Київ: Офіційний вісник України, 2010. – № 62 (Закони України).

21. Про ратифікацію Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 р. про захист жертв війни: Указ Президії Верховної Ради Української РСР від 7 липня 1954 р. за станом на 1 жовтня 2014 р. / Верховна Рада УРСР. Київ: Відомості Верховної Ради УРСР, 1954. – № 5 (Закони України).

22. Про зняття застережень України до Женевських конвенцій про захист жертв війни від 12 серпня 1949 р.: Закон України від 08 лютого 2006 р. № 3413-IV за станом на 1 жовтня 2014 р. / Верховна Рада України. Київ: Офіційний вісник України, 2006. – № 9 (Закони України).

23. Самопроголошені республіки у Донецькій та Луганській областях кваліфіковано як терористичні організації // Генеральна прокуратура України – URL: http://www.gp.gov.ua/ua/news.html?_m=publications&_c=view&_t=rec&id=138582 (дата звернення: 01.10.2016).

24. Про військовий обов'язок і військову службу: Закон України від 25 березня 1992 р. № 2232-ХІІ за станом на 1 жовтня 2016 р. / Верховна Рада України. Київ: Відомості Верховної Ради України, 1992. – № 27 (Закони України).

25. Про внесення зміни до статті 9 Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» щодо забезпечення рівності прав військовослужбовців на грошове забезпечення: Закон України від 06 вересня 2016 р. № 1486-VIII за станом на 1 жовтня 2016 р. / Верховна Рада України. Київ: Офіційний вісник України, 2016. – № 78 (Закони України).

УДК 342.9

СЕРБИН Р.А.

ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ МІЖНАРОДНОГО ЗАКОНОДАВСТВА В НОРМАТИВНО-ПРАВОВУ СИСТЕМУ, ЯКОЮ УРЕГУЛЬОВАНО ІНСТИТУТУ БЛАГОДІЙНИЦТВА В УКРАЇНІ

У статті охарактеризовано особливості впровадження міжнародного досвіду з метою удосконалення благодійництва та благодійної діяльності в Україні. Доведена необхідність вивчення державних політик названих держав та практик їх реалізації для удосконалення національного законодавства щодо благодійництва і відповідних правовідносин.

Ключові слова: впровадження, міжнародний досвід, удосконалення, благодійництво, благодійна діяльність, державна політика, національне законодавство, правовідносини.

В статье охарактеризованы особенности внедрения международного опыта с целью усовершенствования благотворительности и благотворительной деятельности в Украине. Доказана необходимость изучения государственных политик названных государств и практик их реализации для совершенствования национального законодательства о благотворительности и соответствующих правоотношений.

Ключевые слова: внедрение, международный опыт, усовершенствование, благотворительность, благотворительная деятельность, государственная политика, национальное законодательство, правоотношения.

This article describes the features of the introduction of international experience to improve charity and philanthropy in Ukraine. The necessity of studying public policies these countries and their implementation practices for improving national legislation on philanthropy and relevant legal.

Key words: implementation of international experience, improvement, charity, philanthropy, public policy, domestic law, relationship.

© СЕРБИН Р.А. – доктор юридичних наук, старший науковий співробітник, полковник поліції, проректор (Національна академія внутрішніх справ)